

Sağlığın korunması hijyen ile başlar

Kuş gribi, yaban kuşları arasında yayılmaya devam ediyor. Kümes hayvanları eti mevcudu, bu hayvan salgın hastalığının akut tehdidi altında bulunmaktadır. Kuş gribi virüsünün ülkemizde insanlara bulaşması, büyük ölçüde ihtimal dışındadır. Ama buna rağmen halkın şimdi özellikle daha dikkatli davranması ve genel hijyenik kurallara riayet etmesi önem taşımaktadır.

Aşağıda Berlin halkı için en önemli bilgiler derlenmiştir:

Ölü bir kuş bulunması halinde, ne yapmak gerekiyor?

Ölü hayvanlara genel olarak çıplak el ile dokunmayınız. Özellikle ölü su ve yırtıcı kuşlara hiç dokunmayınız ve ölü kuş vakasını yerel veteriner dairesine (acil durumlarda itfaiyeye) bildirin. Bu hayvanlar alınarak, Berlin Merkezi Sağlık Görevleri İşletmesi'nin (BBGes) laboratuvarına getirilip, incelenecektir.

Her ölü serçe ve ötücü kuşun da bildirilmesi gerekiyor mu?

Münferit vakalarda hayır, çünkü serçeler ve güvercinlerin, kuş gribi virüsüne karşı fazla hassas olmadıkları bilinmektedir. Halihazırda diğer mevsimlere oranla zaten daha fazla sayıda kuş ölmektedir. Yine de genel olarak ölü yaban kuşlarında olduğu gibi, bu kuşlara da dokunmama uyarısı geçerlidir. Hijyene sıkı biçimde dikkat ediniz!

Ölü ya da hasta bir hayvana buna rağmen dokunulursa, ne yapmak gerekiyor?

Elleri hemen sabun ile iyice yıkayınız. Kuşlar, dışkıları ile her zaman farklı mikroplar salgırlar.

Özellikle hangi kuşlar tehlike altındadır?

Kuş gribi, özellikle tavukları, ördekleri, kazları ve kuğular ile yırtıcı kuşları tehdit etmektedir. Etinden istifade edilen ya da süs kümes hayvanları, bu nedenle şu sıralar Berlin'de de kümeslerde veya kapalı büyük kuş kafeslerinde tutulmalıdırlar.

Ev hayvanlarımıza bulaşır mı?

Örneğin hastalık mikrobu bulaşmış kuşları yiyen kedilerde bu mümkündür. Ancak mikrop tehlikesinden uzak bölgelerde yaşayan ev kedileri için kesinlikle bir tehlike mevcut değildir. Ev hayvanlarına sahip olanların, genel hijyen kurallarına sıkı sıkıya riayet etmeleri gerekmektedir. Yani öncelikle şu hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir: Yem kaplarının her zaman temiz tutulması, kedi tuvaletlerinin eldiven takılarak temizlenmesi ve bunun hemen ardından ve her yemekten önce mutlaka ellerin yıkanması. Ev kedisinde şiddetli soğuk algınlığı belirtileri görülmesi halinde, hemen bir veterinerine götürülmesi gereklidir. Başboş dolaşan, sahihsiz kedilerden özellikle de salgın hastalık bölgelerinde uzak durulması gerekmektedir. Başboş dolaşan kedilerle temas edilmesinden sonra temel hijyen kurallarının mutlaka uygulanması gerekmektedir.

Tavuk vebası nedeniyle yasaklı bölgelerde ise (mikrop bulaşmış ölü kuşun bulunduğu bölgenin 3 km civarında), kedilerin sürekli evde tutulmaları ve köpeklerin de sadece tasmalı olarak gezdirilmeleri gereklidir. Virüsün yayılmasına karşı ancak bu sayede önlem alınabilir.

Hayvanat bahçelerine gitmekte sakınca var mı?

Evet. Kuş gribine karşı önlemlere hayvanat bahçelerinde de kesinkes riayet edilmektedir ve ölü yırtıcı kuşlar incelemeye tabi tutulmaktadır.

Çocukların parkta oynamalarında sakınca var mı?

İnsanlar için halihazırda burada kuş gribi virüsüne yakalanma tehlikesi yüksek değildir.

Gönül rahatlığıyla kümes hayvanları eti yenilebilir mi?

Evet. Almanya'dan olan kümes hayvanlarında endişe edecek bir durum yoktur. Buna rağmen kümes hayvanları etinin sadece iyice pişirilmiş biçimde yenmesi gerekmektedir, çünkü virüs ve bakteriler yüksek ısıda ölmektedirler.